

22140 ת.צ. 17-04-

בבית המשפט השלום

חדרה

בעניין:

התובע

אופק אליאס ת.ז. 023506983

ע"י ב"כ עו"ד דוד אנגור ו/או שלומי כהן,
מרחוב הבונים 2, ת.ד. 8126 נתניה, 4250451
טל: 09-7684699, פקס: 09-7737812

- נגד -

הנתבעת

תבליני טעם וריח בע"מ, ח.פ. 510372139

גיסין אבשלום 96 פתח תקווה, 4922398
ת.ד. 3090, מיקוד 49130

סכום התביעה: 1,000,000 ₪

סכום התביעה האישי: 106 ₪

כתב תביעה

(מכת הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו 2006)

א. מבוא ורקע עובדתי:

1.א. תמצית התובענה בקיצור נמרץ

1. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה במיוחד של הפרת סעיפי דין רבים לרבות נספח ג לתקן המזון הראשי של מדינת ישראל, תקן ישראלי 1145 שהינו תקן רשמי ומחייב תקובע את האיסור לכנות מזון בכינוי "טבעי" וזאת אלא אם המזון עומד בהגדרת התקן:

1-1. שינוי מזון כולו בכינוי "טבעי"
מתר לסמן בכינוי "טבעי", לכל מילים נלוות, מזון יחיד או סקטע של, שאינו תערובת של מנות, שאין בו תוספת רכיבים ישלה עבר תהליכים אחרים האלה המפורטים לתקן:

- איור 10;
- עבודות 10 וכלל שינוי כמות וללא תוספת כימית);
- סינון של מזון יחיד, או חלק ממזון יחיד, מסקורת עינים (bleeding);
- ערבוב 10;
- קירור;
- הקפאה;
- תוספת נוזל ולרבות החוץ, גריסה, ריסוק, טחיחה;
- חימום 10;
- קמחון 10;
- ניקוי (ללא שינוי כימית);
- ריכוז (ללא שינוי כימית);
- סילוק תוספת (ללא ריסוק מכני של העצם) 10;
- סילוק תערובת (ללא שינוי כימית);
- סילוק תבט;
- יבשה, לרבות יבוש בהקפאה;
- פירוק אנוימתי;
- מסיחה;
- סינון;
- העיסה 10 (ללא שינוי כימית);
- הצטוות 10 (ללא תוספת כימית);
- ערבוב צורה 10;
- פומת 10;
- סינון ארוך ולרבות אפיה, הלימה, זרפחה, גישול, סינון בגלי מיקרו, מסטר, עיקור, קליחה);
- הבחלה, מבישה 10 (ללא תוספת כימית);
- התכה, המשהה;
- סילוק הקליפה (ללא תוספת כימית);
- כבישה 10;
- תמסחה 10;
- הגבזה (ללא תוספת כימית);
- המרה 10 (לרבות עיבוד 10, סינון 10, שחיפה 10);
- השרית;
- תיקול מניחים אינרטיים (מאמן דו-תחמוצי, אריות במינרית של חנקן);
- שיקול 10.

2. בחמשך לאמור, סעיף ג 2.2 לתקן קובע את הבאות:

2.2-ג **מוצר מזון שיוצר על ידי ערבוב של שני "רכיבים טבעיים" (כמוגדר בסעיף חמשנה ג-1.2) או יותר ושאינו מכיל רכיבים שאינם "רכיבים טבעיים", מתר לסמנו בכינוי "מרכיבים טבעיים", אולם אסור לסמנו כמוצר מזון "טבעי".**

8. הבלטת הכיתוב "100% טבעי", לוכדת את עיני הצרכן ומהווה גורם מכריע בתהליך קבלת החלטת הרכישה ובמיוחד כאשר בפני הצרכן עומדות אפשרויות רבות אחרות. כאמור סימון המוצר בכיתוב "100% טבעי", מהווה הפרה בוטה של הוראות הדין והטעיה צרכנית.
9. ויודגש – אין זה מעניינו של הצרכן לוודא כי כינויו של מוצר הולם את מהותו - על הנתבעת להציג בפני הצרכן את מלוא הנתונים ובאופן שאינו מטעה ושאינו גורם לביצוען של עסקאות שאינן כלכליות.
10. סימון שם המוצר במונח "טבעי" מנוגד להוראות הדין ומטעה. מטרת הנתבעת בסימון המוצר "כטבעי" הינה להשפיע על העדפותיו הצרכניות של הלקוח ולגרום לו לרכוש את המוצר וזאת במקום מוצרים מתחרים, מתוך הטעיית הצרכן להאמין כי המדובר במוצר עדיף על פני מוצרים מתחרים.
11. התנהלות הנתבעת מהווה הפרת חוק הגנת הצרכן הקובע בסעיף 6(א) חוקת הטעיה על פי הוראות סעיף 2 לחוק מקום בו מדובר בחטעיה בעיצוב האריזה:
- "היתה הטעיה בעיצוב הנכס או באריזתו, על גבי האריזה או במצורף לה, יראו גם את היצרן, היבואן, האורז והמעצב כמפירים את הוראות סעיף 2".

2.א. עובדות המקרה

12. התובע רכש את המוצר (בר קוד 7290000134826) בסניף שופרסל ברחוב המלאכה באזור התעשייה החדש בנתניה. למיטב זיכרונו של התובע המוצר נרכש במחיר של כ 12 ₪. התובע רכש את המוצר משום שעל גבי אריזת המוצר הופיע הכיתוב "100% טבעי". מכך הסיק התובע כי המדובר במוצר פרימיום המכיל 100% זעתר טבעי - זו הייתה הסיבה הראשית להעדפתו של התובע את המוצר על פני מוצרים דומים.
13. התובע סבר כי המדובר במוצר "טבעי" שהינו עדיף על פני מוצרים אחרים. ויובהר, התובע אינו ער להוראות המדויקות של התקנים המחייבים וסבר לתומו כי הנתבעת פועלת לסימון מוצריה בהתאם להוראות הדין.
14. התובע כמו כל צרכן סביר אינו נוהג להחזיק ו/או לשמור חשבוניות רכישת מוצרי מזון, אולם אריזת המוצר אשר הייתה מצויה ברשותו, הועברה לבא כוחו ותוצג ככל שהדבר יתבקש על ידי בית המשפט הנכבד. עוד יובהר כי לאור ייעוץ משפטי שקיבל התובע לא מצא האחרון לנכון לרכוש את המוצר בשנית וזאת לשם המצאת חשבונית על אף כי יכל לעשות זאת בנקל.
15. התובע גילה את דבר ההטעיה לאחר שצרך מהמוצר והבחין כי קיימים בו רכיבים נוספים - עיון ברשימת הרכיבים העלה כי אין במוצר זעתר 100% טבעי - אלא כי רכיביו כוללים שומשום, תבלינים, מלח ושמן זית.
16. הנתבעת מפיקה רווח רב עקב מעשי ההטעיה וזוכה ליתרון תחרותי לא הוגן על חשבון מתחרותיה תוך גרימת נזק לתובע ולחברי הקבוצה אשר רוכשים מוצר שלא התכוונו לרכוש. בנסיבות אלו אין מנוס מאישור תובענה זו כתובענה ייצוגית.

ב. הטיעון המשפטי:

ב.1. התנאים לאישור התובענה כייצוגית

17. חוק תובענות ייצוגיות נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל. בין היתר, נועד החוק לקבוע כללים אחידים לעניין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, כאשר מטרתו המוצהרת של המחוקק היא לפעול לשם שיפור ההגנה על זכויות. החוק בבסיסו אף נועד לקדם באופן ספציפי ארבע מטרות המפורטות בו. סעיף 1 להוראות חוק תובענות ייצוגיות קובע באופן הבא:
- "מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, לשם שיפור ההגנה על זכויות, ובכך לקדם בפרט את אלה:
- (1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים;
  - (2) אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו;
  - (3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין;
  - (4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות."
18. שתי התכליות המרכזיות שבבסיס החוק הינן תכלית הפיזיו ("מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין") ותכלית ההרתעה ("אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו"). תכלית הפיזיו עיקרה במתן סעד למי שנפגע מהפרת הוראות הדין. תכלית ההרתעה עיקרה בתמרוץ מעולים פוטנציאליים להימנע מהפרה עתידית של הוראות הדין. כפי שנקבע ברע"א 4556/94 טצת ואח' נ' א' זילברשץ ואח', פ"ד מט(5) 774, 784:
- "ביסוד התובענה הייצוגית מונחים שני שיקולים מרכזיים: האחד, הגנה על אינטרס הפרט באמצעות מתן תרופה ליחיד שנפגע. אותו יחיד, ברוב המקרים, אינו טורח להגיש תביעה. לעתים בא הדבר בשל כך שהנזק שנגרם לאותו יחיד הוא קטן יחסית. עם זאת, הנזק לקבוצה הוא גדול, כך שרק ריכוז תביעות יחידים לתביעה אחת, היא התובענה הייצוגית, הופך את תביעתם... השיקול השני עניינו אינטרס הציבור. ביסוד אינטרס זה מונח הצורך לאכוף את הוראות החוק שבגדריו מצויה התובענה הייצוגית. לתובענה הייצוגית ערך מרתיע. מפרי החוק יודעים כי לניזוקים יכולת פעולה נגדם..."
19. חוק תובענות ייצוגיות אינו מתיר הגשת תובענה ייצוגית בכל עניין ועניין אלא רק בעניינים המנויים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראות חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:
- "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית."
20. התוספת השניה לחוק כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו, העילה הקבועה בסעיף 1 לתוספת היא הרלוונטית:
- "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו."

21. מובן מאליו, כי התובע הינו לקוח הנתבעת, שהינה עוסק בהיותה מי שמוכר נכס או שירות. לעניין זה יצויין, כי חוק תובענות ייצוגיות מתיר גם הגשת תביעה בידי לקוח, לרבות לקוח עסקי, כנגד עוסק, גם בעילות שאינן מכוח הוראות חוק הגנת הצרכן.
22. בהקשר זה חוק תובענות ייצוגיות מהווה הסדר מרחיב לעומת הדין הקודם שהתיר הגשת תביעה מכח הוראות חוק הגנת הצרכן בלבד, בידי "צרכן" כהגדרתו באותו חוק. עמד על-כך כבי השופט בנימיני בבש"א (ת"א) 14184/07 תא (ת"א) 2057-07 שרון דפני פרי נ' שערי זלק פתוח וניהול-שותפות רשומה (נבו, 2.8.2010) בפסקה 14:
- המונח "לקוח" איננו מוגדר בחוק הגנת הצרכן, ויש לפרשו כפשוטו, כך שיחול על כל מי שרכש נכס או קיבל שירות מ"עוסק" במהלך עיסוקו... "צרכן", לעומת זאת, מוגדר בסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן כ"מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו לשימוש שיעקרו אישי, ביתי או משפחתי". לכן נפסק בעבר, לפני כניסתו לתוקף של חוק תובענות ייצוגיות, כי כאשר התובענה הייצוגית מבוססת על עילה מכח חוק הגנת הצרכן, הקבוצה התובעת כוללת רק את רוכש הנכס, ולא כל מי שמשתמש בו. כמו-כן, הגדרת "צרכן" הוציאה מתחולתה כל מי שרכש נכס לצרכים שאינם אישיים, ביתיים או משפחתיים, והכוונה ללקוחות מוסדיים או עסקיים... אולם כיום, אין חלוצת עור מגבלות אלו בתובענה ייצוגית, שכן היא איננה חייבת להיות מוגבלת לעילה שמכוח חוק הגנת הצרכן, והיא גם אינה מוגבלת למי שמוגדר כ"צרכן" ... לאור האמור לעיל, אין הבקשה שבפני מצומצמת רק לעילות מכוח חוק הגנת הצרכן, אלא כוללת עילות נוספות שיפורטו לקמן. כמו כן, הקבוצה התובעת עשויה לכלול לא רק מי שנחשבים כצרכן לפי החוק, אלא גם "לקוחות" של הנתבעת אשר רכשו מהן דלק לרכבים המשמשים לצורכי עסק.
23. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית. לענייננו, רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק:
- "אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה";
24. כלומר, על מנת להיות זכאי לנהל תובענה ייצוגית, על התובע להראות כי עומדת לו עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה, וכן כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי קבוצת התובעים. וליישום לענייננו, על התובע להראות כי עומדת לו עילת תביעה כנגד הנתבעת, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט לכלל חברי קבוצת התובעים.
25. בשלב של הבקשה לאישור תביעה ייצוגית על התובע לשכנע את ביהמ"ש כי עומדת לו לכאורה עילת תביעה אישית, אך אין להעמיד בהקשר זה דרישות מחמירות. עמדה על-כך השופט שטרסברג כחן בע"א 2967/95 מגן וקשת בע"מ נ' טמפו, פ"ד (2) 312 (פסקה 19 לפסק-דינה):
- "נראה לי, כי על המבחן למילוי התנאים שבסעיף 54 מבחינת נטל ומידת ההוכחה, להיות אחיד לכל סעיפיו המשניים, ולגבי כל התנאים הנדרשים מהתובע, ועליו לשכנע את בית המשפט במידת הסבירות

הראויה ולא על פי האמור בכתב התביעה בלבד, כי הוא ממלא לכאורה אתר כל דרישות סעיף 54א ולענייננו, שהראשונה בהן היא קיומה של עילה אישית כאמור בס' 54א(א). אין להעמיד דרישות מחמירות מדי, לענין מידת השכנוע, משום שאלה עלולות להטיל על הצדדים ועל בית המשפט עומס יתר בכירור הנושא המקדמי, דבר העלול לגרום להתמשכות המשפט, לכפילות בהתדיינות ולרפיין ידים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים. את כל אלה יש למנוע על ידי קריטריון מאוזן בנושא נטל ומידת ההוכחה הנדרשים מהתובע הייצוגי, שמצד אחד שלא יפטור אותו מחובת שכנוע ומצד שני לא יטיל עליו נטל כבד מדי.

26. בנוגע להוכחת הנזק, חוק תובענות ייצוגיות קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק: "בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהתובע יראה כי לכאורה נגרם לו נזק". בשלב אישור התובענה כייצוגית, די בהוכחת נזקו של התובע ואין צורך להראות את הנזק אשר נגרם לכלל חברי הקבוצה. כפי שקבע כב' השופט בנימיני בת.א. 1065/05 שאי שאול נ' תדיראן (פורסם ב"נבו", 14.2.08) בפסקה 31 לחלטתה:

" כאשר אחד מיסודות העילה הוא נזק "די בכך שהתובע יראה כי לכאורה נגרם לו נזק" (סעיף 4(ב)(1) לחוק). בשלב זה, אין צורך להראות נזק שנגרם לכאורה לכל חברי הקבוצה. זאת ועוד, בניגוד לדין הישן, מורה סעיף 8(ג)(2) לחוק, כי בית המשפט יאשר תובענה ייצוגית גם כאשר לא הוכחה עילה אישית לכאורה של התובע; אלא שבמקרה זה יורה בית המשפט על החלפת התובע המייצג.

27. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק, הקובע כי:

8. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- א. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- ב. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;
- ג. קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת; הנחשב לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- ד. קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בחום לב.

28. על התובע לאשר תובענה כייצוגית לעמוד בתנאים הקבועים בחוק. יחד עם זאת, נתונה לביהמ"ש הנכבד הסמכות להורות על החלפת תובע, ולאשר את התובענה בשמו של תובע ייצוגי חליפי, מכוח הוראת סעיף 8(ג) לחוק. משמעות הדבר היא שגם במידה ונפסק כי התובע הייצוגי עצמו הינו נעדר עילת תביעה אישית, או שהתובענה חוגשה בחוסר תום לב, הרי שבסמכותו של ביהמ"ש להורות על החלטתו. על השלכתו הדרמטית של סעיף 8 לחוק עמד ביהמ"ש חעליון ברע"א 2022/07 הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נ' אר-און השקעות בע"מ (13.8.07, פורסם ב"נבו"):

"סמכותו של ביהמ"ש להורות על החלפת תובע משנה מקצה לקצה את מהות ההליך המקדמי בשלב בקשת האישור. עד להקיקת החוק, די היה לו לנחבע הייצוגי, בכדי להוביל לדחיית בקשת האישור, לו היה מראה כי התובע הייצוגי איננו בעל עילת תביעה אישית או כי הוא אינו מייצג באופן הולם את הקבוצה. הצלחתו של הנחבע הייצוגי במשימה זו, דינה היה להוביל להדיפת התביעה כנגדו. במצב המשפטי הקודם, בקשת האישור הייתה נבחנת כהליך אדוורסרי בין שני צדדים: התובע הייצוגי והנתבע.

כשלוננו של התובע להראות כי עומדת לו עילת תביעה אישית, מוביל היה בהכרח לדחייתה של בקשת האישור ולסילוק התובענה כולה.

בעקבות חקיקת החוק, נדרש בית המשפט לשאול את עצמו שתי שאלות: האחת, האם עומדת לתובע הייצוגי עילת תביעה אישית. השנייה, במידה והתשובה לשאלה הראשונה היא בשלילה, האם ניתן להחליף את התובע הייצוגי בתובע אחר, ולאשר את התובענה הייצוגית בשמו. מתן מענה לשאלה השנייה מצריך בחינה רחבה יותר של הטיעונים בבקשת האישור, תוך התמקדות בזכויותיה של הקבוצה המיוצגת כולה כלפי הנתבע הייצוגי. מכאן, שעל הנתבע הייצוגי התובע להרוף את בקשת האישור, מנטלת החובה להתמודד עם טענות ביחס לקיומה של זכות תביעה בידי קבוצת התובעים בכללותה."

29. בהתאם להוראות שפורטו לעיל, הרי שהדיון משלב זה יחולק למספר שלבים. בשלב הראשון, נראה כי עומדת לתובע, ואף ליתר חברי הקבוצה, עילת תביעה אישית כנגד הנתבעת, וכי נגרם לו לכאורה נזק. בשלב השני, נעמוד על נזקם הלכאורי של חברי הקבוצה, ועל הסעדים להם חס זכאים. בשלב השלישי, נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית המנויים בסעיף 8 לחוק.

30. וכעת לפירוט הדברים כסדרם.

2.2 עילת הפרת חובה חקוקה

31. יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנוזיקין, המורה אותנו באופן תבא:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

32. לעולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד (1) 113, בעמ' 139): (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

33. תקן ישראלי 1145 הינו תקן רשמי, הן מכוח היותו מוכרז ככזה והן מכוח הוראות צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון) התשמי"ט - 1998.

34. בהתאם להוראות תקן 1145, מותר לסמן מוצר בכינוי "טבעי", אך ורק בתנאים תכאים שנקבעו בהוראת סעיף 8.2 לתקן המפנה לנספח "ג" לתקן הקובע באופן הבא:

"סימון מוצר כולו בכינוי טבעי
 "מותר לסמן בכינוי "טבעי", ללא מלים נלוות, מזון יחיד או מקטע שלו, שאינו תערובת של מזונות,
שאינו בו תוספת רכיבים ושלא עבר תהליכי אחרים מאלה המפורטים להלן..."

35. בהתאם לסעיף 2.12 לתקן 1145, שמו של מזון חייב להיבחר בקפידה לבל יבוצע אקט הטעייתי בשל כינוי המוצר ואי הלימה למהותו. וכאמור בתקן:

"שם המתאר תיאור נכון ולא מטעה את מהותו של המזון"

36. הנתבעת הפרה את הוראות סעיף 3.14 לתקן ישראלי 1145 הקובע כדלהלן:

"סימון מוצר המזון כולו או סימון הרכיבים שלו בכינוי "טבעי" או בכינוי שקיל לו יהיה כמפורט
 בנספח ג"

37. הנתבעת הפרה את סעיף 2.2 לנספח ג הקובע את האיסור לכנות מוצר כ"טבעי" מקום בו מוצר המזון הינו ערבוב של למעלה מרכיב מזון אחד.

2.2-ג מוצר מזון שיוצר על ידי ערבוב של שני "רכיבים טבעיים" (כמוגדר בסעיף המשנה ג-2.1) או יותר ושאינו מכיל רכיבים שאינם "רכיבים טבעיים", מותר לסמנו בכינוי "מרכיבים טבעיים", אולם איסור לסמנו כמוצר מזון "טבעי".

38. הנתבעת אף הפרה את הוראת סעיף 3.3 לתקן ישראלי ת"י 1145 סימון מזון ארוז מראש 1145 המורה כך:

כל סימון יהיה נכון, לא מטעה וניתן להוכחה

- העתק תקן ישראלי 1145 מצ"כ **כנספת "5"** לבקשת האישור.

39. הנתבעת הפרה את הוראות התקן הנ"ל, עת סימנה על גבי אריזת המוצר את המילה "100% טבעי" בניגוד בהתאם להוראות תקן 1145 שצוינו לעיל.

40. איש לא יחלוק, כי סעיפי החוק והתקן אותם הפרה הנתבעת, נועדו להגן על הצרכן פן יוטעה, כפי שהוטעה התובע.

41. עקב הפרת הוראות הדין נגרם לתובע נזק. התובע רכש את המוצר משום שעל גבי אריזתו נרשם באותיות מאירות עיניים כי מדובר במוצר "100% טבעי". זו הייתה הסיבה הראשית להעדפת המוצר בידי התובע על פני מוצרים מתחרים. לו היה המוצר מסומן באופן הולם, היה התובע נמנע מרכישתו או לחילופין רכש מוצר חליפי.

42. בנסיבות בהן רוכש הצרכן מוצר טוב פחות ממה שנתכוון לרכוש הוא זכאי לפיצוי בגין נזקו הממוני. הפיצוי יכול שיהיה בגובה מחיר המוצר או בשיעור נמוך יותר (השבה חלקית) (ת.א. (ת"א) 2474/02 רותם

תומר נ' מת"ב מערכות תקשורת בכבלים בע"מ (27.5.2004)). שיעור ההשבה החלקית נקבע בין היתר בהסתמך על שיקולים שונים לרבות, חומרת המעשים, הפער בין המוצר כפי שהוצג ובין המוצר כפי שנמכר וכיוצ"ב. למקרים בהם נפסקה השבה בשיעור חלקי ראה למשל (תק (י-ם) 4952/07 הזז אביבה נ' אדמון גיל (12.5.2008, פורסם ב"נבו"), תק (י-ם) 4952/07 הזז אביבה נ' אדמון גיל (12.5.2008, פורסם ב"נבו").

43. כאמור לעיל, התובע רכש את המוצר ושילם בעבורו סך של כ- 12 שקלים. התובע מעריך את נזקיו הכלכליים בסך 6 שקלים (50% ממחיר הרכישה).

44. התובע צרך מוצר שונה ממה שנתכוון לצרוך (טבעי). בנסיבות אלו חוה התובע עוגמת נפש ותש כי רומה בידי הנתבעת. בנסיבות האמורות התובע סבור כי הוא זכאי לפיצוי בגין נזקיו הבלתי ממוניים בסך של 100 ₪.

45. בע"א 1338/97 תנובה נ' ראבי, פד נו(1) 672, 682, נאמרו הדברים הבאים בידי כב' השופטת נאור:

הנזק הלא ממוני שהתובע טוען לו מאופיין בתחושת הגועל הנובעת מכך שמדובר בסיליקון, על כל המטען האסוציאטיבי המלווה חומר זה. לדעתי, נזק מסוג זה הוא לכאורה נזק בר-פיצוי. הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא לכאורה בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. מי שתובע לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה, ולהפך. בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שתובע לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן.

וכך קבעה כב' השופטת פרוקציה (בפסקה 13 לפסק-דינה):

"בענייננו מדובר בהוספת מרכיב לדבר מאכל תוך הפרת חובת התקן הרשמי בלא שהצרכן ידע את דבר קיומו של אותו מרכיב במזון שצרך ובמציאות דברים שבה אותו תוסף מזון איננו מזיק לבריאות. לשאלה באיזו מידה עוגמת נפש של צרכן במצב דברים זה היא בבחינת נזק הנובע ממהלכם הטבעי של הדברים, אין תשובה אחידה אשר קורצה מעור אחד. אכן עשויים להיות מצבים קיצוניים שבהם הטעיה לגבי מרכיביו של מוצר אכילה, גם כשאין בהם נזק בריאותי, עשויה להיות בעלת חשיבות מיוחדת לצרכן מהיבטים שונים, למשל מבחינה ערכית, מבחינת השקפת עולמו או עקב קיומה של העדפה מוגדרת למוצר בעל מרכיבים מסוימים לצורך השגת תכלית ספציפית. כך למשל הצגת מוצר אכילה ככשר אף שאינו כשר, או הצגת מזון כמזון אורגני אף שאינו כזה, או הצגת מוצר כדל-שומן בעוד שלמעשה הוא רב-שומן – אלה עשויות במקרים מסוימים להוליד נזק לא ממוני שניתן לומר במידת ודאות כי הוא נגרם באורח טבעי ובמהלכם הרגיל של הדברים כתוצאה ישירה מעולות הנתבע. בסוג מקרים אלה מצויה בלב הצרכן העדפה ברורה ומוגדרת למוצר בעל אפיון מסוים – בין העדפה שמקורה בערכי דת והשקפת עולם, בין העדפה הנובעת מערכי טבעונות ובין העדפה הבנויה על תכלית לשלוט בהיקף הקלוריות הנצרכות מהמזון, וכיוצא באלה

עניינים. פגיעה בהקשרים אלה בזכותו של הצרכן לבחור את המוצר הראוי בעיניו היא פגיעה ממשית בתחום העדפותיו כפרט, ונזקו הכללי מפגיעה זו אינו קשה להוכחה.

קיומה של העדפה מוגדרת וברורה של הצרכן לרכוש מוצר בעל איכויות מוגדרות עשוי לתת ביזו כלי לגיטימי לתבוע את נזקו מהמשווק על הפרת תוכתו שלא להטעותו לגבי תכונותיו של המוצר הנרכש. עילה מסוג זה עשויה במקרים מתאימים גם להצדיק תובענה ייצוגית אשר את בני קבוצתה, השותפים לתובענה, ניתן להגדיר בלא קושי מיוחד. אולם המקרה שלפנינו הוא שונה, והתשובה לו קשה ומורכבת יותר.

46. עקב ההטעיה, סבל התובע מפגיעה באוטונומיה ונפגמה יכולתו להכריע בדבר הרכב מזונותיו, מה לצרוך וממה להימנע. העדפתו הצרכנית של התובע הייתה לרכוש מוצר שהינו זעטר 100% טבעי ובפועל רכש התובע מוצר אשר אינו 100% טבעי ואשר אינו יכול שיהיה טבעי. כמו כן נפגעה יכולת ההשוואה של התובע לבחור מבין מוצרים דומים על סמך איכות המוצר, טיבו וטבעו. כך נקבע בת"א 1169-07 לאה הראל נ' שטראוס מחלבות בע"מ ואח' (20.10.2010, פורסם ב"נבו"):

"טענה זו, על שני חלקיה, אין ביכולתי לקבל. התובע טענה שהנזק שנגרם לה הוא העדר אפשרות להשוות את מחירי המוצרים למחירי מוצרים אחרים, דבר שהיה אפשרי אם המשיבות היו מסמנות את אריזות המוצרים כנדרש על פי התקן. נזק כזה אמנם אינו נזק ממוני או רכושני, אך הוכר בפסיקה כנזק שיש לפצות עליו. ומאז שנפסקה ההלכה בעניין ראבי (ראו: עא 1338/97 תובנה מרכז שיתופי לשווק חוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ראבי, נו (4) 673 (2003)) אין עוד מניעה הלכתית להכיר בפגיעה שחייגם לצרכן ביכולתו לקבל מידע, שיאפשר לו להשוות מחירים ולרכוש את המוצר שבו יחפוץ על יסוד שיקולי מחיר, איכות ושאר שיקולים שהם רלוונטיים להתלטה צרכנית, כנזק שהוא בר פיצוי בתובענה מעין זו שלפנינו (ראו למשל: ב"ש"א (ת"א) 1877/06 (תא 1036/06) שרית טל נ' מרכז רפואי רבין (קמפוס בילינסון) (טרם פורסם, [פורסם כנבו] 31.5.10)). נזק כזה ניתן לראות כנזק הן מהפרת החובה החוקה והן מהפרת איסור ההטעיה המיוחדת למשיבות ומשום כך אין מנוס מלדחות טענה זו של המשיבות."

3.3. עילת ההטעיה

47. חוק הגנת הצרכן הינו דבר חקיקה צרכני שתכליתו – הגנה על הצרכן. בין היתר, מטרת החוק היא למנוע הטעייה של הצרכן ולגרום לעוסקים במשק לחביא לידיעת הצרכן מידע מלא אודות הנכס או השירות הנרכש. על תכליתו של חוק הגנת הצרכן עמדה כבי חשופטת שטרסברג-כהן בע"א 1977/97 ברזני נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נח(4) 584, בפסקה 9 לפסק דינה:

החוק בא להשליט אורחות התנהגות על המגזר העסקי ולקבוע כללי משחק הוגנים ביחסים שבין הצרכן לעוסק. החוק בא להבטיח כי העוסק לא ינצל את מעמדו הכלכלי העדיף על-מנת להתעשר שלא כדין על חשבוננו של הצרכן. על-מנת להגן על הצרכן נקבעו בחוק "...שורה של תובנות ואיסורים על העוסקים – היצרנים, היבואנים, הסוחרים ונותני השירותים – שמטרתם הכוללת היא למנוע הטעיית הצרכן, להביא לידיעתו מידע מלא ככל האפשר על טיב העסקה שהוא עומד לעשות, ולתת לו כלים לממש את זכויותיו..."

וכפי שנקבע בע"א 8733/96 רוברט לנגברט נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(1), 168:

מטרתו של החוק אם כן, להגן על הצרכן, כך שבעשותו עסקה יעמוד לרשותו מלוא המידע ההוגן והנאות, על פיו יוכל לכל צעדיו ולגבש החלטתו בדבר פעילותו הצרכנית, "חוק הגנת הצרכן נמנה עם התחיקה המתערבת בחוזים שבין צדדים לא שווים, והמטילה על הצד החזק - הספק - חובת הוגנות מוגברת כלפי הצד החלש - הצרכן ... חוק הגנת הצרכן תובע לאזן את חוסר השוויון שבין הצדדים על-ידי הטלת חובת גילוי על ספקים".

48. העילה המרכזית הקבועה בחוק הגנת הצרכן היא עילת ההטעה. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, קובע את הבאות:

"2. איסור הטעה"

(א) לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחורל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת - העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן - הטעה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים לעסקה:

- (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של שירות;
- (2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;
- (3) ...
- (4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם;
- (5) ...
- (6) ...
- (7) השם או הכינוי המסחרי של הנכס או השירות;
- (8) ...
- (9) ...
- (10) ...
- (11) התאמתו של הנכס או השירות לתקן, למיפרט או לרגם;
- (12) ...
- (13) ...
- (14) ...
- (15) ...
- (16) ...
- (17) ...
- (18) ...
- (19) ...
- (20) ...
- (21) ...

49. אחריותה של הנתבעת כיצרנית ו/או משווקת המוצרים נשוא התביעה, קבועה במפורש בסעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כי:

¹ ההדגשות, כאן ובכל מקום אחר, אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

"(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות".

50. על יסודות עילת ההטעיה, וכן על ההבחנה בין "הטעיה במעשה" ובין "הטעיה במחדל" עמדה כב' השופטת שטרסברג כחן ברע"א 2837/98 ארז נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נד(1) 600, בפסקה 8 לפסק דינה:

"הטעיה היא הצהרה כוזבת. ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות. הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של מצג שווא הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי-גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם (ראו: ג' שלו דיני חוזים [9], בעמ' 225; ד' פרידמן, נ' כהן חוזים (כרך ב) [10], בעמ' 787). ודוק: אין דין עילת ההטעיה לפי דיני החוזים כדינו של איסור ההטעיה על-פי חוק הגנת הצרכן. בעוד שבדיני החוזים על-מנת שתתגבש עילת ההטעיה נדרש כי הצד הטוען להטעיה אכן טעה ובשל טעותו זו התקשר בחוזה (ראו סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973), הרי שהאיסור מכות חוק הגנת הצרכן רחב יותר והוא חל על כל "דבר... העלול להטעות צרכן" (ההדרגשה שלי – ט' ש' כ') גם אם הלה לא הוטעה בפועל (ראו: סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן וכן ע"א 1304/91 טפחות – בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' ליפרט [1], בעמ' 326).

51. סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן מורה באופן הבא:

"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד' 1 כדין עוולה לפי פקודת הגזיקין [נוסח חדש].
(א) הזכות לסעדים בשל עוולה כאמור נתונה לצרכן שנפגע מהעוולה, וכן לעוסק שנפגע, במהלך עסקו, מהטעיה כאמור בסעיף 2."

52. יסודותיה של עוולת ההטעיה, כאשר מדובר בעוולה נזיקית, הם כדלקמן (ראה וחשווה: דנא 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נז(6) 385):

1. מעשה או מחדל העלול להטעות צרכן.
2. הטעיה בעניין מהותי בעסקה.
3. הסתמכות מצד הצרכן על המצג המטעה.
4. גרימתו של נזק.

מעשה או מחדל "העלול להטעות צרכן"

53. הנתבעת הטעה את צרכניה בעניין מהותי, לעניין הטיב, רכיבי המוצר, התועלת שניתן להפיק, שם המצר או השם המקובל של המוצר וכן ביחס להתאמתו של המוצר לחוראות תקן ישראלי 1145.

54. הנתבעת ציינה בניגוד לדין כי המדובר במוצר טבעי, מדובר במעשה שיש בו בוודאות כדי להטעות את הצרכן. הצרכן התמים אשר אינו נוהג לקרוא את רשימת רכיבי המוצר במעמד הרכישה ובוודאי שאף אינו מודע להוראות התקנים ביחס לכינוי מוצר בשם זעתי טבעי – שם המכיל על המוצר תכונות אשר אין בו.

55. הנתבעת יוצרת לעצמה יתרון בלתי הוגן כלפי יצרניות שבחרו בפתרונות הקשים יותר, מכירת זעתר טבעי ללא רכיבים נוספים. הנתבעת רוצה ליהנות מכל העולמות: להשתמש במספר רכיבים לרבות סומסום ומלח מחד ולהציג את המוצר כזעתר 100% טבעי מאידך.

הטעיה בעניין מהותי בעסקה

56. דומה כי לא תיתכן מחלוקת, כי עסקינן בהטעיה בעניין מהותי בעסקה. סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן קובע רשימה של חזקות שבהתקיימן ההטעיה היא בעניין מהותי. בענייננו, מדובר בהטעיה בעניין מהותי בעסקה, בין היתר לפי החזקות הבאות:

א. סעיף קטן (1) – הטעיה לעניין הטיב והמהות של המוצר. טיבו של מוצר שהוספו לו רכיבים שונים שונה לחלוטין ממוצר טבעי שהיצרן השקיע מאמצים לשוקו ללא כל תוספת.

ב. סעיף קטן (2) – הטעיה לעניין מרכיבי המוצר. ציון כי המוצר טבעי מטעה ביחס לעובדה כי במוצר קיימים רכיבים רבים שאינם זעתר. קרי, הינה הטעיה ביחס למרכיבי המוצר.

ג. סעיף קטן (4) הטעיה לעניין התועלת שניתן להפיק מהמוצר רק ברור כי מוצר שמכיל רכיבים רבים שאינם זעתר, התועלת הנגזרת ממנו שונה לחלוטין ממוצר שהוא זעתר 100%.

ד. סעיף קטן (7) – הטעיה לעניין השם או הכינוי המסחרי של המוצר. כינוי המוצר בשם "טבעי" מהווה הטעיה ביחס לתכונות המוצר. אין המדובר בזעתר טבעי - המדובר בזעתר שהוסף לו סומסום, שמן, תבלינים לא ידועים ומלח.

ה. סעיף קטן (11) – התאמתו של הנכס לתקן. כינוי המוצר בשם "טבעי" נוגדת את הוראות תקן 1145 שהינו תקן רשמי ומחייב. ייצור מוצרים בניגוד לתקן ובמיוחד באופן המתואר יש בו בכדי להטעות את ציבור הצרכנים.

57. עסקינן איפה במקרה הנופל באופן מובהק תחת מספר חזקות הקבועות בסעיף 2(א) לחוק.

הסתמכות על המצג המטעה

58. בהתאם לחוראות הדין, ולפסיקת ביהמ"ש העליון בפרשת ברזני, הרי שלעניין דרישת ההסתמכות, הרי שזו מחייבת כי כאשר מדובר במצג מטעה, יוכיח הצרכן כי הוא הסתמך על המצג וכי כתוצאה נגרם לו נזק. כאשר מדובר בתביעה ייצוגית, ובכלל בהקשר הצרכני, נקבע כי ניתן לאמץ דרישת ההסתמכות מרוכבת, וכי קשיים בהסתמכות הקבוצתית ניתן לפתור על דרך הגמשת כללי הראיות או פסיקת מיצוי לטובת הציבור. כפי שנקבע בדנא 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נו (6) 385, 423:

"בחרגום הדברים ובהחלחם על ענייננו: לו הייתה לכרזני עילת תביעה אישית, ובית המשפט היה מכיר בו כזכאי להגיש תובענה ייצוגית, ולו הכיר בית המשפט בתובענה הייצוגית לגופה, כי-אז היה בית המשפט

רשאי לקבוע דרכים ראויות כנראה לו לדרכי הוכחתו של יסוד הקשר הסיבתי בין הפרסום המטעה לבין הנזק שנגרם לכל אחד מבני הקבוצה, לרבות לגבי הנזק שנגרם לכל אחד ואחד מהם. וכלשון תקנה 9(א) הנזכרת: "...שכל חבר הקבוצה יוכיח את זכותו לסעד המבוקש באמצעות תצהיר, שבו יפרט את הנזק שנגרם לו". כך בתצהיר, וכהנחיית תקנה 9(ג) – גם בדרך אחרת שתיראה לבית-המשפט. .. זאת ועוד, בע"א 1337/97 תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' ראבי [19] – אשר ניתן זה לא-מכבר – קבעה השופטת נאור (בדעת יחיד) כי יש לאמץ אל-תוך חוק הגנת הצרכן הסדר המכונה "שיפוי ופיצוי מיוחד", והוא הסדר שנקבע בתובענות ייצוגיות שלפי חוקים אחדים, ובהם סעיף 46ט לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988; סעיף 16ט לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) וסעיף 62ט לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981. הוראות אלו ניסוחן זהה, ונביא מהוראת סעיף 46ט לחוק ההגבלים העסקיים.. הסדר דומה – ובה בעת גם שונה – ימצא בהוראת סעיף 216(ב) לחוק החברות. תשנ"ט-1999, המדבר על פיצויים בתובענות ייצוגיות לפי אותו חוק. מהוראות אלו נדע כי מקום שמתן פיצוי נפרד לכל אחד מבני הקבוצה אינו מעשי. רשאי בית-המשפט לחייב את הנתבע בדרכי פיצוי מיוחדות או בסעדים אחרים כפי שימצא לנכון, ובלבד שהנתבע לא יאלץ כמובן לשלם יותר מן הנזק שנגרם. ראו עוד והשוו: [37] (1967) *Daar v. Yellow Cab Company*.

59. כמו כן, גם בדרישות בעניין ברזני חל ריכוד, ונקבע בהסתמך על עמדתו של כבי' השופט חשין כי במקרים הראויים ניתן להסתפק גם בהסתמכות "עקיפה" על מצג. כך למשל, בענין מגה גלופלקס קבע ביהמ"ש המחוזי כי די בהפצת קטלוג ובו מצג מטעה על מנת לקיים את דרישת הקשר הסיבתי וכי אין צורך בהוכחת חשיפתם הפרטנית של יחידיו הקבוצה לקטלוג, ראה בשא (ת"א) 5989/06 אילו ג'אן נ' אלטמן ורקחות טבעית (1993) בע"מ (7.9.2010, פורסם ב"נבו"):

באיסור ההטעה הצרכני הדגיש המחוקק כי המדובר בפרסום ה"עלול להטעות", זאת אף אם התקיימה שרשרת עובדתית שהפרסום בראשיתה והצרכן הגיוזוק באחריתה. כך נקבע בדנ"א ברזני: "... נוסף ונאמר כי קשר סיבתי (עובדתי ומשפטי) הנדרש מהוראות סעיף 2(א) לחוק, אינו משמיע מאליו, לדעתי, הסתמכות מפורשת וישירה של צרכן על מצג שהציג עוסק. זאת, שלא כהוראות חוק אחרות, ובהן הוראת סעיף 56 לפקודת הנזיקין, שלפיהן נדרש מפורשות קשר סיבתי של הסתמכות. אפשר שצרכן לא יסתמך באורח ישיר על מצג של עוסק, ובכל-זאת יתקיים קשר סיבתי נדרש, דהיינו כי מצגו של העוסק היה (כלשונו של סעיף 64 לפקודת הנזיקין) "הסיבה או אחת הסיבות לנזק". כך הוא למשל במקום שניתן להוכיח כי פרסום שפרסם עוסק – פרסום העלול להטעות צרכן בעניין מהותי – הניע שרשרת עובדתית שבסופה נגרם לצרכן נזק. דוגמה: פרסום פלוני הטעה את פלוני, וניתן להצביע על קשר סיבתי בקירבה ראויה בין אותו פלוני לבין צרכן שנגרם לו נזק. לשון אחר: בהקשר ענייננו ראוי לפרש את מושג ההסתמכות בפרישה רחבה, ככולל לא אך הסתמכות ישירה בלבד ... פרסום העלול להטעות צרכן מגבש עזולה כהוראת סעיף 2(א) שלחוק. וכשמתיקיים קשר סיבתי ראוי בין אותו פרסום לבין נזק שנגרם לצרכן – יהא זה קשר סיבתי ישיר על דרך של הסתמכות או קשר סיבתי עקיף על דרך של שרשרת סיבתית ראויה מן הפרסום ועד לצרכן – יהא אותו צרכן זכאי לפיצוי. לשון אחר: על הצרכן התובע להראות כי הפרסום המטעה הניע שרשרת אירועים שבסופה הגיעה אליו וגרמה לו נזק" (דנ"א ברזני, פסקאות 39-40 לפסק דינו של כבי' השופט חשין, ההדגשות נוספו). די בהפצתו של הקטלוג המטעה לרוקחים ולנקודות המכירה בראשיתה של השרשרת העובדתית, והנזק שנגרם לצרכן בסופה של השרשרת כדי לספק את דרישתו של המחוקק. יודגש בהקשר זה כי נקודות המכירה הנזכרות אינן בהכרח מאוישות ב"איש מקצוע" בעל השכלה רפואית. לא מן הנמנע כי נקודות מכירה ייחשבו גם חנויות טבע, מדפי מוצרים טבעיים בבתי מרקחת ובחנויות כלבו וכיוצא באלו. יש לזכור כי כתוסף מזון, משווק המוצר

באופן חופשי, בצורה נגישה וללא מרשם. משכן, אין הצרכן נדרש כלל לאיש מקצוע "מתווך" בינו ובין מוצר המדיף...

60. פסיקה זו אושרה בידי ביהמ"ש העליון שהיה ער לסוגיית ההסתמכות, וקבע כי מדובר בעניין הנוגע לכימות הנזק אשר יש לבררו במסגרת התובענה לגופה, ראה רעא 7540/10 אלטמן רוקחות טבעית (1993) בע"מ נ' אילן ג'אן (11.12.2011, פורסם ב"נבו"):

"כמו כן סבורים אנו כי הדיון בטענות המשיב מתאים להתברר בדרך של תובענה ייצוגית. אכן, כפי שטוענות התובעות בבקשת רשות הערעור, לא ניתן להתעלם ממספר קשיים העשויים להתעורר במסגרת הדיון בתובענה הייצוגית במקרה דנא. כוזנתנו בעיקר לסוגיית כימות הנזק שנגרם לחברי הקבוצה ולשאלת ההסתמכות על הפרסום המטעה. ואולם, בית המשפט המחוזי היה ער לסוגיית אלה במסגרת הדיון בבקשת האישור. כך, לעניין הנזק ציין בית המשפט המחוזי כי נוכח העובדה שהתוסף הקל על תסמיני הכאב של המשיב, הרי שהוא וצרכנים דומים לו נהנו ממנו כמידה מסוימת. לפיכך, קבע בית המשפט כי הנזק שנגרם הינו בגובה חלק מהסכום ששולם עבור התוסף ולא בגובה הסכום במלואו, כפי שנטען בבקשת האישור. ברי, כי שאלת כימות הנזק תתברר במסגרת הדיון בתובענה הייצוגית לגופה."

61. כמפורט לעיל בחלק העובדתי, התובע הוטעה מסימון המוצר כטבעי ובשל כך נגרמו לו הנזקים שפורטו לעיל.

גרימתו של נזק

62. נגרם לתובע ולחברי הקבוצה נזק ממוני ובלתי ממוני מובהק. הנזק מפורט בקשר עם עילת הפרת חובה חקוקה.

הפרת סעיף 6 לחוק הגנת הצרכן

63. סעיף 6 לחוק הגנת הצרכן קובע את אחריות הנתבעת כעוסק המפר את הוראות סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן:

6. (א) היתה הטעיה בעיצוב הנכס או באריזתו, על גבי האריזה או במצורף לה, יראו גם את היצרן, היבואן, האורז והמעצב כמפירים את הוראות סעיף 2.

(ב) בתובענה בשל עוולה לפי סעיף זה תהא ליצרן, ליבואן, לאורז ולמעצב הגנה אם הוכיח שלא הוא אחראי להטעיה אלא פלוני שנקב בשמו ובמענו.

64. רק ברור כי האופן בו סימנה הנתבעת את המוצר, כמתואר לעיל, יש בו לחוות הפרה של סעיף 6 ובאופן ישיר את סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן.

65. יפים לעניין חובות הגילוי המוטלות על העוסק במטרה לצמצם את הפערים האינפורמטיביים העמוקים המובנים בינו העוסק לצרכן, הינם דברי ד"ר דווייטש, בספרה "מעמד הצרכן בעידן ה consumerism תשס"ג" (פרק 10, עמוד 353), (פורסם בנבו):

"אחת הבעיות המרכזיות מבחינת האינטרס הצרכני טמונה בפערים האינפורמטיביים העמוקים שבין העוסק לצרכן. כידוע, קיומו של מידע משוכלל הוא גורם מרכזי בהבטחת התחרותיות בשוק, והוא גורם קריטי

בהבטחת הניצול האופטימלי של המשאבים שבידי הצרכן. יעד חשוב איפה של חקיקה צרכנית הוא צמצום פערים אינפורמטיביים אלה, באמצעות הטלת איסורים על מצגי שווא מצד העוסק והטלתן של חובות גילוי."

3.3. עשיית עושר ולא במשפט

66. סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 קובע באופן הבא :

(א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן — הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן — המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה — לשלם לו את שוויה.

(ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך אחרת.

כדי לבסס את חובת השבה בגין עילת עשיית עושר ולא במשפט יש להוכיח התגבשותם של שלושה יסודות:

67. הראשון, התעשרות - דהיינו קבלת נכס, שירות או טובת הנאה - הנתבעת מטעה את ציבור הצרכנים בסימון מטעה על גבי אריזת המוצר והצגתו כטבעי מקום בו אין הוא כזה.

השני, הוכחה כי ההתעשרות באה על חשבון הזוכה - ברי כי אי ציון המילה טבעי מעניקה יתרון משמעותי לנתבעת לעומת המתחרים. דא עקא, המוצר מוצג כטבעי, זאת מקום בו אינו טבעי אלא מכיל מספר רכיבים ובשיעור שאינו ידוע.

השלישי, ההתעשרות נתסבלה על ידי הזוכה שלא על-פי זכות שבדין - הצגת מצג השווא כי המוצר הינו טבעי הובילה את התובע ואת רוכשי המוצר לרכושו תוך כדי הטעיה.

4.3. חובת תם הלב

68. הנתבעת פועלת בניגוד לחובת תום הלב המוטלת עליה. סעיף 12 לחוק החוזים קובע כך :

12. (א) במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב.

(ב) צד שלא נהג בדרך מקובלת ולא בתום-לב חייב לצד השני פיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב המשא ומתן או עקב כריתת החוזה, והוראות סעיפים 10, 13 ו-14 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, יחולו בשינויים המחוייבים.

69. התנהלות הנתבעת עולה כדי חוסר תום לב מובהק בכחירתה לציין על אריזת המוצר תכונות אשר לא קיימות במוצר. משכך זכאי התובע וחברי הקבוצה להשבת כספם.

70. לעניין זה ראויים דברי פרופ' שלו (דיני חוזים עמ' 149-150):

"תחום תחולה מובהק ושכיח של חובת תום הלב במשא ומתן הוא תחום הגילוי. הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת- ובתום לב במשא ומתן לובשת צורה של אי גילוי עובדות, כאשר על פני הנסיבות- היה מקום לצפות לכך שהאדם המנהל משא ומתן יגלה אותן לצד השני. בתחום זה

חובת תום הלב היא אקטיבית, ומטילה חובת עשייה. "חובת תום הלב כוללת חובה לגלות לצד השני לפני כריתת החוזה עובדות חשובות, ואפילו עובדות שהצד השני יכול היה לגלותן בכוחות עצמו כאשר גילוי זה מתחייב ממהות העסקה ומנסיבות המקרה."

4.2. הסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה

4.2.2 צווי עשה וסעד הצהרתי:

71. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו הצהרתי, ולפיה הנתבעת הפרה את הוראות הדין. כמו כן, מתבקש ביהמ"ש הנכבד ליתן צו עשה, ולהורות לנתבעת לתקן את אריוות המוצרים ולחסיר מהן את הכיתוב "טבעי".
72. סעד שכזה הינו אפשרי ואף ראוי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות. כפי שנקבע בידי כב' השופט אלטוביה בבש"א (ת"א) 21177/04 גינדי טל נ' מגדל חברה לבטוח בע"מ (נבו, 15.1.2009):

"כפי שנקבע לעיל, הפרו המשיבות את חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן בכך שלא הסבו את תשומת לבם של המבוטחים המשרתים בצה"ל כי בעת השרות כפופה יכולת ניצול הפוליסות להוראות רשויות הצבא. לפיכך, יש להיעתר לבקשתם של התובעים ולהעניק להם את הסעד ההצהרתי החלופי הנדרש על דם, היינו תיקונם של הפגמים שנפלו בפוליסות..."

לא נותר אלא לקבוע כיצד על המשיבות למלא אחר חובת הגילוי היזום בקשר עם הוראות הדין הצבאי. באשר לכך, יש להתייחס לנדרש מהמבטח בשני מועדי הזמן הרלוונטיים למידע נשוא התובענה, היינו בשלב עובר לכריתתו של הסכם הביטוח ובמהלך תקופת הביטוח עובר לגיוסו של המבוטח. ראשית – על המשיבות, לכלול בפוליסת הביטוח פסקה "בולטת", במשמעות שניתן למונח זה בדין הביטוח, המפנה את תשומת לב המבוטח כי השימוש בפוליסה כפוף בעת השרות הצבאי להוראות הצבא המשתנות מפעם לפעם. שנית – על המבטח לידע את המבוטח לקראת מועד גיוסו הצפוי, במועד שמאפשר ביטול ההתקשרות מבחינת גביית תשלומי הפרמיה, כי אופן השימוש בכיסוי הביטוחי מושפע מהוראות הצבא..

4.3.2 סעד כספי

73. אין לתובע נתונים בדבר היקף מכירות המוצר.
74. הערכת הנזק בשלב זה הינה בעייתית, הואיל ובידי התובע חסרים נתונים מצויים בידי הנתבעת. לכן, נערך בשלב זה חישוב על סמך הערכות, תוך שאנו מותירים בידינו את האפשרות לתקן את תחשיב הנזק המצרפי עת יתקבלו נתונים מידי הנתבעת.
75. בחינתן כי המוצר נמכר (לצורך החישוב בלבד) רק בסניפי רשת השופרסל ורשת מגה ובהינתן כי המדובר בסך כולל של 200 סניפים ובכל סניף נמכר מוצר אחד בלבד ביום וב 300 ימים ובחמש השנים האחרונות בלבד. הרי כי הנזק הממוני המוערך, בדומה לנזק הממוני האישי של התובע הינו בסך 1,800,000 ₪ (12 ₪ * 200 סניפים * 300 ימים * 5 * 50% נזק ממוני).

76. בנוגע לנוק הבלתי ממוני, הרי כי אם נמכרו בתקופה האמורה 300,000 פריטים (12) (מחיר פריט)/ 3,600,000, הרי כי בהתאם לנוק הבלתי ממוני של התובע הרי כי המדובר בסך של 30,000,000 ₪.

77. מטעמי שמרנות ומעת והמדובר בתובענה ייצוגית, יוערך הנוק בסך של 1,000,000 ₪ בלבד.

ג. שכר טרחה וגמול

78. תקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע 2010, מורות כי יש לפרט במסגרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית גם את דרך חישוב הגמול לתובע המייצג ושכר הטרחה לבא כוחו. סעיף 23(ב) לחוק תובענות ייצוגיות - המתייחס לשכר טרחת עורך הדין - קובע באופן הבא:

"בקביעת שיעור שכר הטרחה של בא כוח מייצג לפי סעיף קטן (א), יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:

- (1) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;
- (2) מורכבות ההליך, הטרחה שטרחה בא הכוח המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, וכן ההוצאות שהוציא לשם כך;
- (3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית;
- (4) האופן שבו ניהל בא הכוח המייצג את ההליך;
- (5) הפער שבין הסעדים הנתבעים בבקשה לאישור לבין הסעדים שפסק בית המשפט בתובענה הייצוגית.

ואילו סעיף 22(ב) לחוק תובענות ייצוגיות - המתייחס לגמול לתובע המייצג - קובע באופן הבא:

"בקביעת שיעור הגמול יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:

- (1) הטרחה שטרחה התובע המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, בפרט אם הסעד המבוקש בתובענה הוא סעד הצהרתי;
- (2) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;
- (3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית."

79. אנו מציעים כי בקביעת גובה הסכומים יתחשב ביהמ"ש הנכבד אף בעניינים הבאים:

- (א) התועלת שתצמח לחברי הקבוצה משינו התנחלותה העתידי של הנתבעת.
- (ב) מידת החשיבות הציבורית של התביעה.
- (ג) העבודה היסודית שהושקעה בהגשת התובענה ובכתיבתה. בכתיבת הבקשה הושקעו שעות עבודה רבות.

80. בשלב זה, ומקום בו גודל הקבוצה וגובה הסכומים שנגבו מתבריה, אינו ידוע, הרי שאין מקום לנקוב בנתונים מספריים ביחס לשיעור שכר הטרחה והגמול.

ד. אחרית דבר

מהאמור לעיל עולה, כי מתקיימים כלל התנאים הנדרשים לצורך אישורה של התובענה כייצוגית וכי תובענה זו מגשימה את תכליותיו של החוק.

81. מכל האמור לעיל מתבקש ביהמ"ש הנכבד לעשות שימוש בסמכותו ולהורות כדלקמן:

- (א) לאשר את ניהול התובענה כתובענה כייצוגית, לדון בה ולהכריע בה לטובת התובע.
- (ב) להורות על הדרכים להוכחת נזקם של יחיד הקבוצה.
- (ג) לפסוק לטובת חברי הקבוצה פיצוי כמבוקש.
- (ד) להורות על מתן צווי עשה וצוויים הצהרתיים כמפורט לעיל.
- (ה) לפסוק פיצוי מיוחד לתובע בגין הטרחה, והסיכון אותו נטל על עצמו למען חברי הקבוצה.
- (ו) להורות על תשלום שכר טרחה לעורכי הדין המייצגים בהתאם לשיקולים שפורטו לעיל.

אנזור דוד, עו"ד
ב"כ התובע

תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010

טופס 3

(תקנה 19)

הודעה למנהל בתי המשפט¹

לכבוד

מנהל בתי המשפט

הנדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק:

בבית משפט: שלום חדרה

שמות הצדדים: 1. אופק אליאס באמצעות ב"כ עו"ד אנגור דוד

2. באמצעות ב"כ

3. באמצעות ב"כ

נגד

תבליני טעם וריח בע"מ, ח.פ. 510372139 באמצעות ב"כ

פרטי המודיע:

שם: עו"ד דוד אנגור

כתובת: הבונים 2 אזור התעשייה פולג, ת.ד. 8126 נתניה 4250451

תפקיד כהליך: תובע נתבע ב"כ תובע ב"כ נתבע חבר קבוצה אחר

זאת הודעה על:

- הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה: "כל צרכן אשר רכש את המוצר 'זעתר' על מגוון מארזיו המיוצר ו/או המשווק ע"י המשיבה"; מועד הגשת הבקשה: 18.04.2017; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה: האם המשיבה הפרה את הדין לעניין סימון רכיבי המוצר; תמצית הבקשה לאישור התובענה: הטעיית ציבור הצרכנים עקב אי סימון כריץ; הסעד המבוקש: צו עשה, צו הצהרתי, סעד כספי; הסכום או השווי המשווערים של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה: 1,000,000 [סה"כ 20 מיליון];
- החלטת בית משפט להתיר צירוף של אדם לקבוצה לפי סעיף 10(ב) לחוק;
- החלטת בית משפט בדבר אישור תובענה ייצוגית או בדבר דחייה של בקשה לאישור לפי סעיף 14: הגדרת הקבוצה לפי סעיף 14(א)(1): עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי סעיף 14(א)(3): הסעדים הנתבעים: [סה"כ 20 מיליון];
- החלטת בית המשפט ולפיה ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום תובע מייצג או בא כוח מייצג לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק;
- לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה שקבע, בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים בתובענה ייצוגית אשר בית המשפט אישר את הסתלקותם או מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם לפי סעיף 16(ד)(2) לחוק;
- הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיף 18(ג) לחוק;
- החלטת בית משפט בכל הנוגע להסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק;
- אחר:
- להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:
1. בקשת אישור

¹ פורסם ק"ת תש"ע מס' 6915 מיום 29.7.2010 עמ' 1442.

- .2 כתב תביעה
- .3 תצהירים
- .4 נספחים
- .5

חתימה

תאריך 18/04/2017

isu
insurance

טופס פתיחת הליך אורזי

(לפי תקנה 7 א' (ב) לתקנות סדר הדין האורזי, התשמ"ד-1984)

תאריך: 18/04/17

בית משפט השלום בחדרה

הליך: תובענה 1 ערעור הודעה לצד שלישי בחיק תביעה שכנגד בחיק בקשה בכתב בחיק

סוג החיק: א (אורזי) הפ (המרוצת פתיחה) עז (עיוכנות) ענ (ערעור נכים) ברע (בקשת רשות ערעור) מא (מעמד אישי) עמז (ערעור מס הכנסה) עש (ערעור שונה) ב (בקשה בכתב) עא (ערעור אורזי) עמח (ערעור משפחות חיילים) פשר (פירוקי חברות ופשט"ר) 3-2

סדר דין: ר (רגיל) מ (מקוצר) ד (מהיר)

נושא התובענה²: קוד: 173 תיאור: תובענה ייצוגית
 סכום התובענה: 1,000,000 ₪
 ש"ח

שם פרטי ומשפחה/חברה/מוסד	ת.ז.ח.פ.מ.ז	כתובת	טלפון	פקס
אופק אליאס	023506983			

שם פרטי ומשפחה/חברה/מוסד	ת.ז.ח.פ.מ.ז	כתובת	טלפון	פקס
תבליני טעם וריח בע"מ	510372139	גיסין אבשלום 96 פתח תקו		

בעניין עיובן המנוח³: מספר זהות: תאריך הפטירה:

סדרים	קוד ⁴	תיאור
סדר עיקרי	173	בקשה על דרך תובענה ייצוגית
סדרים נוספים		

סמן אם הוגשה בקשה לפטור מאגרה סמן אם כל מגישי התובענה פטורים מאגרה סמן אם מתבקשת המצאה ידנית לכל הצדדים

סמן אם מגישי התובענה מסכימים לפנות להליך גישור (כן לא) סמן אם חלק ממגישי התובענה מסכימים לפנות להליך גישור - ציין את פרטיהם:

פרט בקשות אם נפתחו לפני פתיחת ההליך הנוכחי:

מספר החיק	שם החיק	תיאור

פרט באי כוח לפי סדר התופעה כתובענה (במידה שמגיש התובענה מיוצג):

שם עו"ד	מס' רישיון	כתובת	טלפון	פקס
א.נ.ז.ר ק"ר	73856	הבנינים 2 נתניה	09-7684699	09-7737812

שם ממלא הטופס: אגנור דוד, עו"ד חתימה:

- לרבות בקשה בכתב שהוגשה לפני פתיחת החיק העיקרי.
  - לפי רשימה של נושאי תובענה המצורפת (במקרה של סתירה בין הקוד לבין התיאור, הקוד הוא מחייב).
  - נא לרשום את פרטי כל בעלי הדין שכנגד, ככל הידוע.
  - לידיעתך, אם בית המשפט לא יוכל לרוץ בתובענה או להמשיך את הדין בה בשל חוסר מעש מצד בעלי הדין, ללא הסבר מניח את הדעת-עלולה התובענה להימחק.
  - בתיקי עיוכנות כלבד.
  - לפי רשימת סעיפים שפורסם מגהל בתי המשפט. (במקרה של סתירה בין הקוד לבין התיאור, הקוד הוא מחייב).
  - אם מתבקשת מסירה אישית לחלק מהנתבעים, יש לצרף רשימה.
- © נערך על ידי מחולל הטפסים, ניר בר משרד עו"ד www.barlawyers.com

יפוי כח

אני(ו)הח"מ, אופק אליאס ת.ז. 023506983 ממנה(ים) בזה את עוה"ד אנגור דוד ו/או שלומי כהן מרח' הבונים 2 נתניה, להיות באי-כוחי(נו) ולפעול עבורי(נו) בפני בית המשפט השלום בחדרה בנוגע להגשת בקשת אישור להכיר בתביעה כייצוגית כנגד תבליני טעם וריח בע"מ, ח.פ. 510372139 ובכל הערעורים, ובכל הערעורים, ערעורים שכנגד, דיון מחדש, דיון נוסף, התנגדויות ו/או משפט חוזר בענין זה, עם זכות ורשות לחתום ולהגיש בשמי(נו), כל מיני תביעות, עתירות, בקשות, לרבות בקשות לבית המשפט הגבוה לצדק, הזמנות, התראות נוטריוניות, קובלנות פליליות, התנגדויות, כתבי הגנה, תביעות נגדיות, כתבי ערעור וערעור נגדי, בכל הדרגות עד הדרגה האחרונה ועד בכלל, ולהופיע בשמי(נו) לשם כך בפני כל בתי המשפט ו/או בתי דין ו/או טריבונלים שיפוטיים ו/או טריבונלים מעין שיפוטיים ו/או שופט חוקר ו/או וועדות בסמכות של וועדות חקירה ו/או משרדי ההוצאה לפעול ו/או כל בורר או בוררים ו/או מוסדות ממשלתיים ו/או עירוניים ו/או ציבוריים ו/או פרטיים; בא כוחי(נו) הנ"ל יהיה רשאי, לפי ראות עיניו בשמי(נו), להגן, להצטרף כצד שלישי, לצרף צדדים שלישיים, להשביע, לשמוע עדים, לקבל תצהירים ולהגישם, להכחיש כתבים, חתימות וחתימות, להתפשר בענין הנ"ל על דעת עצמו, לקזז, להפסיק לגמרי או זמנית את ההליך המשפטי או לוותר עליו, כולו או מקצתו, לנהל את הענין לפי ראות עיניו, למסור את הענין לבוררות, למנות בורר, להזמין עדים, למנוח מומחה(ים), לדרוש עיקולים זמניים וסופיים או אחרים, להגיש המרצות, להשיב לשאלות, ליתן פרטים נוספים ולבקשם, להגיש ולחתום על כתבי טענות, בקשות קבלת כתבי בי דין וכל מסמך משפטי אחר, לגבות ולקוט כפסים המגיעים לי (לנו) או שיגיעו לי (לנו) בעתיד ההוצאה לפועל והתקנות שהותקנו על פיו, לגבות ולקוט בכל הליך על פי חוק סדר הדין הפלילי ותקנותיו, תקנות סדר הדין בקשר לנ"ל, לעשות כל דבר ולנקוט בכל הליך על פי חוק סדר הדין ובטריבונלים שיפוטיים, לעיין בפרטיכלים, עדויות, האזרחי וכל תקנות סדרי דין בבתי משפט ובבתי דין ובטריבונלים שיפוטיים, לעיין בפרטיכלים, עדויות, מסמכים רפואיים ומסמכים כלשהם בבתי משפט, בטריבונלים שיפוטיים, ועדות חקירה, במשטרה, ובכל מוסד ו/או גוף ו/או אדם אחרים ולהעתיקם ו/או לצלמם, לעשות את כל אותן ההוצאות בקשר לענין הנ"ל שימצא לנכון ולמועיל בקשר לענין הנ"ל, והח"מ לא יערער(ו) על מעשיו של מורשי הנ"ל או מעשי ממלא מקומו ו/או הבא מכוחו בתוקף יפוי כח והרשאה אלה, בדרך כלל הנני(נו) מוסר(ים) בזה לבא כוחי(נו) הנ"ל את כל הסמכויות הניתנות למסירה על פי החוק לבא כח בענין הנ"ל.

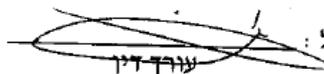
בא כח הנ"ל יהיה מוסמך להתפשר בכל התיק ו/או לבטלו לפי שיקול דעתו בלבד ומבלי לקבל את הסכמת(ינו).

לבא כוחי תהיה הזכות לקזז מכל סכום כספי המגיע ושיגיע לי(נו), בהתאם לחשבונכם, לרבות הוצאות משפט שייפסקו לטובתי(נו). את שכר טרחתו והוצאותיו וכן לעכב תחת ידו כל כסף המגיע ושיגיע לי(נו) כאמור וכן ניירות, מסמכים ותעודות שלי(נו) ו/או המגיעים ושיגיעו לי(לנו) הנמצאים או שיימצאו תחת ידו, עד לסילוק כל תביעה או תביעות שלו כלפי(נו) מכל סוג שהוא.

לבא כוחי(נו) תהיה הזכות להפסיק את ביצוע השליחות בשמנו בכל עת, לרבות אם לא ישולם שכרו על ידנו בשלמות.

ולראיה באתי(נו) על החתום היום, יום 13 לחודש אפריל שנת 2017.

חתימה

הנני מאשר את החתימות הנ"ל :

עורך דין